

УСІФОР СІЛ

ВИЇЗД ЧУЖИНЦІВ З НІМЕЧЧИНИ

З авторитетних джерел довідусмося, що в найближчих місяцях треба сподіватися з боку IPO надзвичайного поспілення активності, особливо, що торкається вивозу переселеніх осіб та голітических емігрантів з Німеччини.

НАЧАЛЬНИК ПОСТАЧАННЯ І ТРАНСПОРТУ IPO

Новми керівником відділу постачання та транспорту призначено полковника Віл'яма Н. Бернса. За війни він був начальником транспорту цілої американської армії на Тихому Океані. Полковник Бернс народився в Каліфорнії, працював в армії 23 роки і був нагороджений «Відзнакою Заслуг».

ХАРЧУВАННЯ ДІТЕЙ

В американській зоні незабаром маси будуть відкрито шість таборів для дітей ДП, які забагато втратили на вазі. Виправдані діти в цих таборах будуть підносити кращим харчом до нормально-го стану. П-ї Клара Гіл, керівниця відділу харчування в IPO, має замір організувати в ДП таборах виклади на тему кращого використування харчових продуктів. Крім того будуть видавати дітям в школах дотактовий харч.

ДО ВІДОМА РИБАЛОК

З огляду на те, що в Вюрцбурській окрузі були виладки арешту ДП — вудкарів з їхнім рибальським начинням, таможня Восинна Поліція доводить до відома, що німецька влада не має права на такі чини. Восинне Укравління видаватиме безкоштовно посвідки вудкарям, які ма-

ють дозвіл на рибальство виданий їхнім таборовим директором.

ПРО ХАРЧОВІ ПРИДІЛІ ТА ПЕРЕШКОЛЕННЯ

На конференції обласних директорів IPO в Пазінгу, 28 жовтня ц. р. директор IPO американської зони п. В. Гор від заявив, що харчовий приділ робітника має бути 3200 кальорій. До того ще будуть внесені робітникам на реєстр місцевих бурмістров щодо платні та щодо соціального забезпечення. Робітникам будуть вважатися такі ДП, які працюють щонайменше 40 годин тижнево. Ті, що працюють в адміністрації IPO або при переселенні та репатріційній акції, мають першінство на отримання додаткових приділів. П. Горовіц думав, що приблизно 50.000 робітників в американській зоні одержать такий додатковий приділ. За робітників будуть вважатися ті, що працюють в кравецтві, трикотажництві, шевстві, в таборових закладах, в куховарстві, постачанні палива в таборовій поліції, транспорти, лікувальні, в таборовому контролі а також при американській армії.

Ті з ДП, що вчаться на ремісничих курсах, будуть одержувати робітничі приділи не довше як 3 місяці. Ці ремісничі курси будуть теоретично і практично перешиклювати слухачів і затяти їх тижнів 40 годин, а по трьох місяцях будуть їм видавати ремісничі дипломи. Сподівається, що будуть ці курси відкривати коло 14.000 ДП. Коло 1.000 ДП вже вчаться на ремісничих курсах в Аорльзені, Офенбаху, Людвігсбургу, Ганну, Фюрті та Нюрнберзі. Більшість буде

перешколювана на таборових курсах. Власні ДП-івські організації, які візьмуться такі курси провадити, — матимуть право в рамках цього плану на підтримку з боку IPO.

ПІОНЕРИ В КАНАДІ

В осені 1534 року Жак Картьє за допомогою французького короля Франсуа I вибрався з 60 французькими мореплавцями в породж до Канади і висадився там в гирлі великої річки, яку він називав річкою Святого Лаврентія. Подорож була така довга і така важка, що він не зміг відлинути назад, а мусив там і зимувати. І він сам, і багато з його товаришів померли тоді з голоду та холоду. Ті ж, що зосталися живі, вернулись на батьківщину, наступної весни до Сен Мало, з та-

кими настроями, що думка про «Нову Францію» надовго пішла в забуття.

МОДА НА ЄГИПЕТ

1836 р. був поставлений на майдані Конкорд в Парижі обеліск (камінний чотирокутний стовп), привезений з Єгипту заходами французьких археологів. Стародавня колона була сплавлена Нілом з горішнього Єгипту, переплила Середземне море і прибула до Парижу. Ця подорож викликала багато труднощів. Згодом і Лондон збагатився подібним обеліском «Голкою Клеопатри», поставленим на березі Темзи. Царська Росія і собі приставила з Єгипту два стародавні камінні посаги сфинксов (сидячих левів з жиночим тулем і головою). Їх було поставлено на березі Неви, коло будинку Академії Наук.

Хто переможе Сталіна?

Нині Сталін в апогеї могутності. Він не бачить в світі оформленої сили, яка перемогла б його. Він знає, що війна проти цього можлива тільки тоді, коли захоче він, а не його супротивники. Тепер з колосальним розквітом воєнної техніки з винаходом атомової бомби, війна стає дуже небезпечна. Її не хочуть не тільки народи, але й генеральні штаби. Большевизм слабший за США. Але, не маючи атомової бомби, він має бактеріологічні, технічні засоби, спроможні стероризувати населення США. Американський публіцист Лілмен пише, що війна може не принести нікому перемоги, а тільки загальну анархію. Ми під анархією розуміємо таку ситуацію, коли перестають говорити традиційні національні репрезентації, і починають говорити безпосередньо маси. Такої анархії боїться не тільки США, але й Сталін. У відміну від Марксового пролетаріату, якому в «революції» втрачали нічого». Сталінові вже є що втрачати. І тут ми несподівано дістаємо відповідь на запитання — де могильник большевицької диктатури? Цей могильник — «анаархія», тобто революція.

Але яка революція? Хто її робить? Які ідеї вона нестиме? За великою французькою революцією 1789 р. гасло «Свобода, рівність і братство» вело маси на боротьбу. Це гасло конкретно реалізувалось в ліквідації великого землеволодіння. В революцію 1917 року гасло національної індивідуальності «свободи конкретно реалізувалось в запереченні цілої капіталістичної системи. Воно приймалось і поширювалось до цього гасла пристосовано, на ньому виростала і міціла гіганська державна машинерія большевизму.

Великі лісні масиви горять доти, доки ззаду не згорить все, а спереду люди не створять безлісні простори. Большевицька пожежа шириться на зовнішній світ доти, коли буде страва для вогню. Такою стравою є національна і соціальна нерівність в капіталістичному світі, слабість якого посилюється ще й дворчною неспроможністю відбудувати зруйновану війною Европу. Чи творите капіталізм, «безлісні простори»

навколо большевицької пожежі, чи він протиставлятиме їй «ліс», тобто відбудоватиме Європу на капіталістичних засадах? Це питання досі не з'ясоване. Знаємо тільки, що природною перемогою проти большевицької пожежі була б тільки «безлісна», тобто безкапіталістична смуга навколо неї. Саме тут сковані величезні можливості для європейських соціалізацій, які провадитимуться очевидно, не зважаючи ні на що — чи коло влади залишатиметься Етлі, чи повернеться Черчілл. Демократична Європа з соціалізованою економікою є єдина зовнішня перепона перед большевицькою пожежою.

Пожежа таки ж колись закінчиться. Настане час, коли нічому вже буде горіти. Настане час, коли большевизмові противостоятиме і його ненавидітиме вже не старий, а новий світ. Для самозбереження большевизм, правда, пробуватиме сам провокувати людей. Він навмисне ставитиме робітників в незносний стан, щоб вони крали, щоб виправдати систему терору проти «відсталої маси», большевизм навмисне провокуватиме колоспніків рятуватися від голоду боротьбою за поширення присадибних ділянок, щоб умотивувати терор, як засіб охорони «соціалістичної» власності. Але провокація не є вже «пожежа», і на ній довго не продержиться. Большевицькому вогнику, нічого вже буде жертви, і він мусить погаснути.

Ненавидичи большевизм за національне і соціальне поневолення, той робітник висуне бойову програму не по-відповідної на північного від усякого поневолення життя. От проти такого руху, досконалі тільки в ліквідації власницького суспільства большевицького апарату, буде позбавленій будь-яких аргументів. От такого руху Сталін і боїться більше всього ні світі. Бо цей рух не передбачений завданнями, за для яких твориться большевицький режим. Проти цього руху большевицький режим ніяких аргументів висунуті неспроможний. От перед цим новим рухом вперше здігнеться рука большевицької диктатури. Відчуваючи в новому рухові свого могильника, большевизм своє існування буде вирагувати потребу експансії на зовнішній спроможній ще горіти капіталістичні світи. І цей мотив матиме вагу. Тож дії позбавлення большевизму будь-яких мітівів для забезпеки світу від зовнішніх загроз, потрібні протипожежні простори демократичного соціалізму, що оточують більшорючу большевицьку пожежу. Тільки тоді пожежа згасне і настане природний кінець большевизму. Це була б короткотривала революція, в якій впала б кремлівська «Бастілія», розвалилась би тврдна народів ССР і на світ вийшли б зовсім нові незалежні держави. Коли не буде війни то, це єдиний можливий перспективи розвитку. Передбачивши український національно-визвольний рух мусить рахуватися з такою перспективою, мусить готовувати кадри борців, для яких справа йтиме про рятування насамперед України, а не старого режиму. Таких борців, які й на зарищах пожежі спроможні будуть організовувати спротив нації і нести її до нового визволення.

Ів. М-ко.

«Комунізм» на порозі Італії.

НАШЕ ЖИТТЯ
UKRAINIAN NEWSPAPER OUR LIFE

УКРАЇНСЬКИЙ ТИЖНЕВИК
Адреса Редакції та Адміністрації: Augsburg, Speyerer Str. 1. Адреса для листування і грошових переказів: Ukrainian Newspaper "Our Life" Augsburg, Postamt 2, Postfach Редактор: Колегія. Ліцензія: П. Котович. Видав: видавництво Спілка "Наше Життя" в Августбурзі
Authorized by EUCOM Hq. Civil Affairs Division 14. July 1947 Authorization A. G. 383, 7 GEC-AGO
Editor: Pawlo Kotowycz
Druck: Anton Bilous Aichach

ТАЄМНИЦЯ АТОМОВОЇ БОМБИ

7)

19. Агент „Грей“

Хоч Гузенко передав канадському урядові дуже багато документів про зв'язки советського посольства з агентами в Канаді, однаке він сам ніколи тих агентів не бачив. Тому поліції довелося самій розшукувати советських шпіонів, на підставі даних советських паперів. Про одного такого агента знайшлася записка в записній книжці Заботіна:

Група в Монреалі (активісти). Грей: начальник відділу дирекції для забезпечення воєнного матеріалу для союзників. Працює добре. Дас матеріал про спрапнелі та гармати".

Решта актів, що відносилися до „Грея“, мали значний обсяг і показували його як поважне джерело інформації про стрільнина, — рушниці і вибухові матеріали.

Інспектор Леопольд знайшов шлях до вияснення особи „Грея“. В одній телеграмі Заботіна згадувалося про можливість використання „Грея“ як тайного агента після війни. В телеграмі було видно, що „Грей“ був інженером-геологом з платінною 4200 доларів. Між советськими документами знайшли також рукописи „Грея“. Тому інспектор Леопольд звелів зіскати подібного рукопису в архівах відділу амуніції департаменту зброяння і постачання. Знайшовся документ, виданий Гарольдові Герсонові. Підпис Герсона був однаковий з рукописом сторінок, що приніс Гузенко із советського посольства.

Герсон народився в Канаді, від батьків росіян, і був видатним інженером-геологом у багатьох гірничих товариствах перед війною. Тенер він був начальником відділу в департаменті зброяння і постачання, як і догадувався інспектор Леопольд. Платили йому в рік 4200 доларів.

Агенти поліції, що почали над ним нагляд, знайшли Герсона як отриманого мужчину, з кучерявим волоссям, в метеливих окулярах. Він курив люльку. Зовнішньо Герсон нагадував лагідного вигляду університетського професора. Як і інших людей заміщаних в цю шпіонську справу, Герсон-приємну і інтелігентну самопевну особу тяжко було поставить в зв'язок із документами советського посольства. Герсон так як і інші був поставленний під нагляд поліції аж до часу, коли був даний знак його зарештувати.

(Продовження з ч. 42)

20. Агент Беннінг

Сліді звернулися до записної книжки полковника Заботіна і знайшли там:

„Фостер: Англієць, Помічник начальника відділу для розділу воєнної продукції при міністерстві муніції і постачання. Йому доручено давати матеріал про воєнне постачання. (Наш)“

Гузенко пояснив, що „Наш“ значить, що „Фостер“ — комуніст.

Дальший розшук вияснив, що „Фостер“ звався в дійсності Джеймс Скотленд Беннінг. Він був швагром Герсона і мав від пільного рекомендацію, за якою дістав службу в міністерстві. Беннінга рівно також поставлена під нагляд поліції. Незабаром виявлено його зв'язки з „Фредом“ (Розе). В його столі знайдено вночі числа телефонів комуністичного посла Розе домашній і в парламенті.

Слідство виявило, що багато визначних людей з доброю репутацією будо замішано в цю шпіонську справу. Це був смутний доказ, що советські агенти

були здібні знайти інтелігентних людей, готових зрадити свою країну. Це явице було таке дивовижне, що Вінстон Черчілл сказав в англійському парламенті:

„Багато країн шукає інформації про справи інших держав, — тут нема нічого особливого — але різниця між советською системою та іншими є в тому, що в комуністичній секті є свого роду релігія — жертвувати рідний край задля комуністичної утопії“.

До п'ятої часу слідчі мали порівняно легку роботу. Вони могли знайти і поставити під нагляд кожного, чиє ім'я було в документах советського посольства. Тежпер довелося плавати в „глибших водах“. Наприклад, була агентка в Монреальній групі Фреда Розе, яких кличка починається буково „Г“. Одна працював у фабриці танків, другий був власником аптеки, третя була жінка власника крамниці. Досі їх імена не були виявлені.

(Далі буде.)

Собор єпископів УАПЦ в Ашафенбурзі

23 і 24 жовтня ц. р. в Ашафенбурзі відбувся Собор єпископів УАПЦ, присвячений „Українській Православній Церковній Раді“, що повстала в тому ж Ашафенбурзі, і що про неї ми свого часу повідомляли, надрукувавши резолюції з'їзду 67 пра- вославних українців.

Собор єпископів УАПЦ в Ашафенбурзі відав Архипастирське Послання до духовества і вірних і подав в Помісній відомості про заходи єпископату для об'єднання церковних організацій православних українців в Європі та в Америці (єп. І. Теодорович).

Архипастирське послання засуджує „Українську Православну Церковну Раду“, що була утворена в Ашафенбурзі, називаючи її „зборищем 67“, і обвинувачує членів цієї Ради, що вона стоїть на порошкі об'єднанню церкви:

„Так, непокликано вмішавшись у важливу національно-церковну справу нашого народу в ім'я ніби ідеї поєд-

нання церковного, група 67 не до поєднання приводить, а до розколу в Церкві, утруднюючи якраз розпочаті старання про поєднання наше з Американською Українською Православною Церквою.“

Архипастирське послання повідомляє про рішення Собору єпископів супроти діячів Української Православної Ради:

„Тому Свящ. Собор єпископів зумішений був, по силі правил Апостольських Канонів Вселенських і Помісніх Соборів та Правил Св. Отців, — постановити — і ці постанови по дає до відома духовенства й вірних — позбавити єпископського сану і відлучити від церкви єпископа Григорія (пр. 8. III. Всел. Соб., 10 і 11 Прав. Св. Апост., 9 Карфа. Соб., 14 Двукр. Соб.); звільнити зі становищ настоятелів, позбавити священного сану і відлучити від церкви пресвітерів: Демяна Бурка, Константина Данилевського, Олександра Попова, Митрофана Являсія, Петра Стельмаха, Івана Чумака і Григорія Антохова

ЮРІЙ КЛЕН

3 „Попелу імперії“

Вже революція чутна нам
В далекім відгомоні днів,
Що відлунали гураганом
В порожню просторінь років.

Давно війшов в легенду Чепін,
А мертві тиша в мавзолеї,
І здав новий безсмертний геній
В архів батаж його ідей.

Знов реставрована держава
Від Порт-Артура до Кремля,
Страшна зажерливі, лукава,
Стас тісною її земля.

На золото царських рогалій,
Які вже двадцять вісім літ
Десь припорощені лежали,
Заїскривсь кожний самоців.

Знов армію єдиний порив
Попійя. В вітрах лопоче стиг,
Ізнов Кутузов і Суворов
Її провадять до звитяг.

Салдатів сірі сильні
Гуртуються у пасма хмар.
На офіцерах еполети
Вилискують, мов жонкий жар.

Знов маніфестом гісрарха
Святиться Русь новітніх днів
Даровано їй патріарха
І настоновлено ченів.

Здушили волі кожний відрух,
Хтось постать Юрія прибрав,
Католицизму „хижу гидру“
Конем рудавим пригонгав.

І дикий вихор маскаради
Всесвіт затягус в канкан,
Не в синій чар Шехерезади,
У чорний вир фатаморган.

Петра і лютого Івана
Неперевершена доба
Шанус босм барабана,
Рокоче славу їм труба.

Росте монархія в просторія.
З серном і молотом на тлі
Замас знову триколором
Над диким обширом землі.

(Прав. Апост. 31, 34 — 4 Соб. Карфаг. Соб. 10, 64, Двукр. Соб. 13) та відлучити від Церкви, як організаторів розколу в церкві мирян: Івана Бакала, Івана Гарашенка, Аркадія Яременка, Василя Дубровського, Пангла Яцевича, М. Ковника і Андрія Макаренка“.

Підписи:

Митрополит Полікарп; архієпископи: Никанор, Ігор, Михаїл, Геннадій, єпископи: Володимир, Вячеслав, Сергій, Платон.

ПАНАС ФЕДЕНКО

Юрій Клен у Празі

(Спогад)

Юрій Клен (професор Освальд Бургарт) оселився в Празі під час війни. Він покинув Мюнхен у західній Німеччині, бо це місто було загрожене бомбардуванням. В Празі було спокійніше: чеська столиця була бомбардована вперше 14 лютого 1945 року. Викладач проф. Бургарт у німецькому університеті в Празі. Жив із своєю родиною в віллі на високому пригорку, недалеко від річки Влтави. До цієї вілли треба було йти високо по сходах. Недалеко від вілли була стара твердиня — Вишеград. З вікон Кленового кабінету було видно готичну церкву на Вишеграді і внизу течію Влтави.

Клен не ждав нічого доброго від Гітлера ні для України ні для Німеччини. Хоч сам німець походженням, Клен не міг зробити відповідної „кар'єри“ в університеті. Він був підозрюйний для тоді націонічної партії: відомо було, що проф. Освальд Бургарт — український поет — Юрій Клен. За це нацисти мають уважати його за „віордка“...

Товариство Юрія Клена в Празі було українське. В тій самій віллі жила вдова поета Драй Хмари — Ніна — з своєю дочкою, піаністкою Оксаною. До Оксани та Юрини — дочки Юрія Клена — приходили подруги студентки і товарищи — студенти. Тому в домі Юрія Клена був завжди гомін, чуті було жувати розмови і сміх. Найбільше сходилося молодих людей, причетних до літератури та до філологічних наук. Частим гостем тут був поет Андрій Гарасевич, що недавно загинув в горах Баварії. Пані Зінаїда Бургарт, княняка, вміла ласкавим словом і гостинністю свою приваблювати студентську молодь до свого дому. Коли проїздив через Прагу котрийсь поет, то в домі Юрія Клена чекав з читанням творів різних авторів. Деколи читав свої поезії також і сам Юрій Клен.

з кімнати. Цей уривок поеми був поетичним перепівлом того, про що писав Михайлло Драй-Хара з заметеної снігом туїди. Деколи Юрій Клен виступав з рефератом в Українському Історично-Філологічному Товаристві в Празі, що збиралося в приміщенні музею Візантійської Боротьби. Бомбардування тяжко пошкодило Український Музей, що був недалеко від вілли, де жив Юрій Клен. Поет високої культури Клен іронічно ставився до „масової продукції“ деяких українських поетів, що ганяються за кількістю, а не обрібку своїх творів...

„Не мають часу“ у розмовах із ним у мене виникала ідея зробити невинну містифікацію. З моим сином Богданом ми склали до Клена лист віби від групи молодих українців, що силою воєнних обставин опинилися в Німеччині, створили літературне товариство і писали вірші на різні теми та робили переклади з різних мов. Провідником для цього „цеху поетів“ мав бути видавцем „Андrij Березецький“, син учителя середньої школи в Ростові. Батько міг навчити свого сина грецької і латинської мови та нових світових мов. Ми поробили переклади з латинських, грецьких поетів, з німецьких, французьких тощо, додали оригінальні поезії різної якості і рівня (один видаваний „Іван Біляк“ писав вірші в стилі теперішніх „патріотичних поетів“, що видають у Німеччині своєм коштом збірки, і що їх ніхто ніж не хоче читати).

Лист і вірші дійшли поштою до Клена. Раз увечорі він тасмично поділився з нами (був я з сином і ще декілька) новиною: ціла група поетів прислали йому вірші з Німеччини, і деякі вірші зовсім добре. Був між тими віршами один, навіянний поезією Юрія Клена із збірки „Каравели“. Вірш починається словами:

„Королеві каравели...

Королева Ізабелла...“

Немало був Юрій Клен здивований, коли я йому через деякий час розкрив містифікацію. Він сердечно сімявся, і ми малі плян зробили містифікацію в широкому розмірі: узаштовувати літературний вечір для „поетичного“ гуртка

Березецького і товаришів“, з вступним словом Юрія Клена, з декламаціями його поезій та навіть покласті деякі „вірші Березецького“ на музичку і прости Зебеду — Сумицького їх співати. Після вечора „ревізор“ мав би вияснити присутнім містифікацію та її завдання: що кожна нормальна людина може писати навіть непогані вірші, якщо має освіту і охоту. Але в літературі лишається тільки те, що переростає в рівень початківства і графоманії. Поді війни не дали нам здійснити цього пляні. В іншій формі це зроблено в „Діabolічних Параболах“ Порфірія Гофмана в Інсбруку.

НЕ ХВИЛЮЙМОСЯ!

Чи дійсно так воно є в світі, як ото твердить п. Б. Сивенко в «Українських Вістях» — ч. 68/47? Чи дійсно «західний демократичний світ виявляє незрозумілу непослідовність і нерішучість?» Чи дійсно «від'ємні риси англо-американської політики у відношенні до СССР сягають так далеко, що сама собою насувається думка про неоправдане самопаколисування, навіть про цілковиту втрату західної демократії інстинту власного самозбереження?» Чи дійсно «політична інертність і нерішучість старих демократичних держав перед західним наступом світового комуністичного штабу дає всі підстави говорити про глибоку кризу західної демократії, розкладати її зсередини в самих твердинях демократичного світу — в США й Англії?»

Ні! Так воно ніяк не є.

І коли п. Сивенко питаеться: «Чи не сучасна політика західних держав щодо Советів починаючи з 1945 року, суцільним повторенням політики Мюнхену, коли то західні держави «відвітвали» загрозу другої світової війни тим, що по черзі приносили в жертву Гітлерові то одну, то другу європейську країну?» — то й на це треба рішучо й з певністю сказати: Ні! Не є це ніяке повторення. Та й політики Мюнхену не можна розглядати, як «відвітвання» загрози другої світової війни. Во з боку західних держав мюнхенська політика була дуже логічною, коли приймемо на увагу, що державам тим розходилося про те, щоб таки обов'язково Гітлер першою розпочав війну! Це поперше. А за цим — перед Мюнхеном і в час його — західним державам треба було спочатку перевести організацію світового спротиву проти Німеччини, а цього по щучому велінню створити не можна було...

Але не в цьому головне. Головне в тому, що п. Сивенко дуже хвилюється, щоб не стало пізно, щоб західні держави не прогавили моменту, коли треба проти ворога ставати. І підміці п. Сивенка момент цей вже майже західна демократія... прогавлює. Бо він каже: «...остаточний вислід вирішального змагу між західною демократією і східною диктатурою залижиться не від самої ліпше матеріально-технічної бази, її готовності до діяння, а й від ідейно-духової мобілізованості противників, і що саме це буде вирішальним. І ось, коли Совети цілком свідомі цього і невтомно та невпинно в цьому напрямі працюють, збільшуячи якомога свій, так би мовити, моральний капітал, то західний світ, а в першу чергу США цю сторону справи явно не дооцінюють. І в цьому головна небезпека...»

Правду пише п. Сивенко, говорячи, що вирішальним у змагу буде «ідейно-духова мобілізованість противників». Але в дальшому п. Сивенко тільки помилується. Во на чому ж опирає він свої твердження, що «Совети збільшують якомога свій моральний капітал?» Хіба низченням опозиціонерів Ковачів, Петкових, Михайловичів, Маніу тощо збільшується їх моральний капітал? Та ж треба знати, що за повіщення одного тільки Ніколи Петкова керівники західного світу мали б заплатити Советам багато десятків мільйонів доларів. Такий цінний цей «моральний капітал» для західного світу! А це все Совети роблять (безумовно не велику шкоду собі!) даром. І хіба при такій «вішальницькій» советській дії поглибліється «криза західної демократії» та розкладається «вона зсередини?» Ні! Цього ніяк не можна твердити. Та й факти кажуть, що проти советського вішальництва протестує вся західна соціалістична і несоялістична демократія.

Ті люди, що їм добре далися «Візаки большевицькі методи, в своїй більшості чомусь переконані, що большевики неспомильні, що всі большевицькі дії тільки логічні та звернені їм на користь...» Може воно до цього часу так і було. Але ж було воно так і з тим глеком, що до часу носив воду... А до того ж — відомо й таке: Коли Бог хоче кого покарати, то первім ділом відбирає у наміченої жертви розум. Чи не так розповів свою дію Бог у цей час із большевиками?! Але все ж на цих «глеках» та Божих заходах не будемо обґрунтovувати помилковості п. Сивенка.

Ми, українці, в своїй визвольній боротьбі маємо дотримуватися своєї лінії. А тому маємо розуміти справу так: визволення наше мусить настать не тільки від большевизму, й від Москвичини взагалі. А для цього треба мати в світі таких приятелів-народів, які б однаково з нами розуміли справу. Чи маємо ми сьогодні вже таких приятелів?

Я пригадую, що в час вступу Америки до другої світової війни президент Рузвельт конферує з Керенським. Відомо, що останній і тепер ширить всяки лжефедералістичні премудрості та поширює їх серед такої ж на його думку федералістичної Америки... Як на це за- дивляється американський світ, — не маємо можливості відповісти. Але нам

треба, щоб увесь світ був переконаний в конечній потребі не тільки знищення большевизму, а й парцеляції в'язниці народів. І щоб за це був увесь слов'янський світ; щоб усі слов'яни зрозуміли врешті, що не в їх інтересах зливати слов'янські ріки до однієї «матушки Волги». Шоб і американський світ переконався, що устами «тайного советника від шибениці» Вишнівського кладає не тільки большевицькі, а й московські голодний тигр. А також розуміння сьогодні збільшується десятикілометровими кроками. Тож нема чого хвилюватися. Все досягає й достигне в свій час.

Олександр Наріжний.

„Упорядкувала“

В англійській зоні існує видавництво „Рідна Школа“, що має своїм завданням постачати наші школи на еміграції підручниками. Це дуже потрібна справа, але деякі люди із цього видавництва захотіли використати „Рідну Школу“ для будування персонального авторитету й зробитися „складачами“ підручників. Мені, викладачу середньої школи, що п'ята надцять років викладав хемію, дуже смішно бачити виданий „Рідною Школою“ підручник „Неорганічної хемії“, на титульному листі якого не зазначено дійсного автора, а подано тільки: „упорядкувала А. Динь“. Як це „упорядкувала“? Дуже тяжко упорядкувати книжку, що є фотодруком. І упорядкування пані Динь дуже тяжко знайти в „Неорганічній хемії“, бо ортографія в книжці т. з. „офіційна“: „хлор“, „план“, і інші.

Але не дивлячись на фотодрук, пані Динь чомусь „посоромилася“ зазначити прізвище автора підручника, яким користувались і користуються в Україні учні. Неваже пані Динь захотіла „лаврів“ в той час, коли кожен учень, що має середню освіту, яку здобув на Україні, може сказати: — „Це підручник проф. Верховського, і я по ньому вчився з сьомої класі“.

Але афера з „Неорганічною хемією“ проф. Верховського ще не дебют пані Динь: вона ще „упорядкувала“ і „Ботаніку“, прізвище автора якої я сам забув, але пані Динь мусить знасти, бо вона має оригінал.

„МИ І РОСІЯ“

В такій статті редактор «Українських Вістей» (ч. 72) торкнувся вічно живого питання — «Україна й Росія».

Переповідаючи про боротьбу України за свою самостійність, автор підійшов аж до... «большевицької універсалістичної ідеї, що гарантувала забезпечення розвитку для всіх націй та ставила на прапорах загально-людські цілі». За ту большевицьку «і д є ю» автор каже так: «Це не був компроміс, це не була навіть федерація — це був союз рівного з рівним, що записано в історичних документах».

Де цього треба додати, що записувалося до тих «документів» якраз тоді, коли армія УНР українську рівність записувала на фронти кров'ю. Во згадка ідея якраз за союз «рівних» комуністів — з одного боку Леніна, з другого — Скрипника.

Пояснивша про «союз рівних», автор каже: «Ta скоро та ідея вивітрилася, бо скрахувала, скомпромітана російським імперіалістичним чортіком...» З тим поясненням погодитися не можна, бо в житті ідеї скоро не крахують, а тим паче не вивітряються. Скорі вивітряються тільки брехні, ошуканство, підступство. І тільки так треба розуміти той акт «большевицької універсалістичної ідеї...» І коли ми не розуміли цього в 1917-му році, то, «заслужено» караємося за це 30 років; коли ж дехто не розуміє цього і в 1947-му році, — доводиться розводити тільки руками.

Автор статті «Ми І Росія» пояснює справу так: «...інтереси людства були підмінені інтересами російського імперіалізму, речником якого став большевізм, при чому підкреслюємо, — не виразником волі російського народу, а речником традиційного імперіалізму».

На це твердження автора треба звернути велику увагу. Погодимося, що большевицм не в усьому «виразником волі російського народу», але ж в питанні, що: а) Україна є тільки «рязанська губернія»; б) Україна — «ісконна руська земля»; в) Україна — невіддільна

В нормальному суспільстві такі аморальні вчинки мають називати, і, на мою думку вчинок пані А. Динь підходить під цю рубрику. Поведінки пані ні в якому разі не можна виправдати, хоч може хтось захоче пояснити це „помстою москалів“ (А таке я чув). Алеж ми вийшли на еміграцію не „мстити“, а боротися за правду.

Було б дуже добре коли б „Рідна Школа“ в слідуючих виданнях „Неорганічної хемії“ та „Ботаніки“ назначила дійсних авторів, як це зроблено в „Геометрії“ (Кісельов).

Нема жодного сенсу, щоб люди сміялись з видавництва „Рідна Школа“.

В. Богданів.

„Хлеб—родине“

Під таким заголовком „Правда України“ друкує інформаційні замітки з Чернігова, Сталіна, Дніпропетровська, Винниці і Сум про здачу хліба державі. В них вихваляються колгоспи, що вже виконали пляни хлібозаводів державі і все це подають як „досягнення колгоспного ладу“.

Вільна українська наука

На наших очах українська Нація розвівається з усіх земель України на чотири сторини світу. На схід і північ одвозять ув'язнених, українське, духівництво, інтелігенцію, промислових робітників, селян «куркулів». На захід Європи і за океан простують вигнанці-втікачі й примусові робітники. Між цими емігрантами є немало і наших наукових діячів.

Українські науковці — це інтелект своєї нації. Те, що вони випродукують: скажуть з катедри, напишуть, надрукують, — це формуватиме свідомість нашої нації тепер і на майбутнє і репрезентуватиме її перед розумовою верхівкою інших націй. Науковці, що вимігували з батьківщини, втратили свої звичні умови праці, — свої бібліотеки, лабораторії, архіви, інструментарій, своїх рідних і близьких, своє майно і здоров'я. Але наші науковці не можуть і не хочуть скласти багато важливого на захист потреби для України мати свої катедри цих наук для підготовки кадрів інженерів-господарників, агрономів і т. п. Вони б сказали, наприклад, що українські боксити мають такі особливості, що потрібно було б їх спеціально вивчити і вищукати свої, українські методи, виготовлення з них українського алюмінію. Вони б сказали, що місцеві умови українського сільського господарства вимагають від техніків і агрономів винаходу таких марок сільсько-господарських машин, що були б найбільше придатними саме для України, а не були лише пасивним імпортом з заходу. Гідротехніки сказали б, що відмінний режим українських річок вимагає, щоб українські вчені винаходили способи, як витягнути з своїх річок якнайбільше і якнайдешевше електроенергії, і т. д.

Так само в ділянці гуманітарних наук. Основне завдання української філології — залишивши острорів від царини точніх і прикладних наук, з тієї причини що їх, мовляв, добре розроблює європо-американський світ, і наша молодь може звідти черпати всі потрібні знання. Помилковість цієї думки вже видно з того, що згадані ділянки (точні й прикладні науки) настільки широко закорінились в Великій Україні, особливо за останню чверть століття, що нема навіть можливості їти іншими шляхом, ніж ми пішли в цьому напрямі і будемо йти далі. Тому розбудова українських математично-технічних і біоагрономічних наук на еміграції і для сучасності нашої і для нашого майбутнього державного будівництва є завданням неспірним. Фахівці цих наукових ділянок могли б сказати багато важливого на захист потреби для України мати свої катедри цих наук для підготовки кадрів інженерів-господарників, агрономів і т. п. Вони б сказали, наприклад, що українські боксити мають такі особливості, що потрібно було б їх спеціально вивчити і вищукати свої, українські методи, виготовлення з них українського алюмінію. Вони б сказали, що місцеві умови українського сільського господарства вимагають від техніків і агрономів винаходу таких своїх марок сільсько-господарських машин, що були б найбільше придатними саме для України, а не були лише пасивним імпортом з заходу. Гідротехніки сказали б, що відмінний режим українських річок вимагає, щоб українські вчені винаходили способи, як витягнути з своїх річок якнайбільше і якнайдешевше електроенергії, і т. д.

Нарешті про організаційні форми наукової праці. Те, що досі утворено ініціативою старої і нової еміграції, безсумісно заслуговує підтримки й удосконалення. Але новий етап нашого національного життя підказує й нові підвищенні організаційні форми. Ми стійко перед проблемою утворення Вільної Української Академії Наук на базі фахових українських науково-дослідчих інститутів в Старому і в Новому Світі. Існує думка про потребу перенесення всіх українських науковців до Нового світу. Але поперше — це ілюзія так думати, бо не всі українські науковці зможуть переїхати туди. Подруге — намагання так зробити — було б помилкою, бо Європа залишилася тим, чим вона є, і не втратить і далі для українства своєї першорядної ваги. Отже, збережутися українські осередки в Європі і повстануть такі в Канаді і в Сполучених Штатах.

Демагогія чи неуцтво?

Борис Озерський знову виступав в «Українській Трибуні» з нападами на «марксизм» (під цим словом він розуміє соціалізм). Він пише:

«Ворогом визволення рідного народу є той українець, який солідаризується з К. Марксом в його запереченні національного питання». Спітаємо: де це стоїть у Маркса, що він заперечував національне питання? Відома річ, що Маркс заснував «Міжнародну Асоціацію Робітників» (Перший Інтернаціонал) 1864 року саме для того, щоб підтримати боротьбу польських революціонерів проти царської Росії, за незалежність Польщі. Маркс був гарячим привільником незалежності Ірландії, висловлювався прихильно про боротьбу з козацькими народами проти царської Росії. Пр це все п. Озерський міг би довідатись із статті Д. Донцова: «Маркс і Енгельс та поневолені народи» («Літературно-Науковий Вістник», 1912 року).

Маркс негативно ставився до національних рухів тих народів що в язали свою долю з царським імперіалізмом, (напр. чехи) бо вважав, що це привело б до поширення впливів царської Росії в Європі, а цього Маркс найбільше боявся. Тому він цікавився українською проблемою, як у своїй минувшині та в майбутності рухом протиосійським ворожим до російського імперіалізму. Бібліотеці К. Маркса були найважніші джерела до Української історії, як приміром твори М. Костомарова, О. Лазаревського і Мих. Драгоманова. На жаль, український політичний рух у добі Маркса був дуже слабенький, його майже не було помітно. І все ж Маркс, як це показує Д. Донцов у своїй згадуваній статті, відчув потенціальну силу нашого руху і протестував проти гноблення українства царським режимом. Чи міг це робити чоловік, що «заперечує національне питання?» Та й як міг би Маркс заперечувати національне питання, коли воно було реальним фактом політичного життя і поступу? Це — таємниця п. Озерського, що хоче міряти Маркса своєю примітивною мірою...

Якраз соціалісти в 19 і 20 віці найбільше виявили національну справу на уважу. Імена — Карла Реннера, Жана Жореса, Карла Каутського, Томаша Масарика, Отто Бауера, а у нас — Миколи Ганкевича, Володимира Старосольського, Ольгерда Бочковського — загалом відомі. Ці автори дали багато дуже цінних праць про національне питання, як прочинник поступу. Де ж находити п. Озерський «заперечення національного питання?»

П. Озерський закидає українським соціалістам, мовляв, вони «тупцюють завжди за чужими і на десятиліття спілюються...» Навпаки націоналісти — «спирають свою концепцію на органічних українських первинях». Відважно сказано! Але глянемо на факти: чи не копіювали п. п. Озерські італійського та німецького тоталізму перед другою світовою війною і в час війни? Гляньте в ідеологію, в програму, у всю фразеологію, організацію («вождизм») аж до таких подобиць, як підймання правої руки! Чи це п. Озерський буде заперечувати? Чи не ширила преса його партії промови і статті Гітлера, Муссоліні, Гебельса та інших диктаторських величин? Це було. Де Гітлер, Муссоліні, а де «органічні українські первині». Навіть різною своїх політичних противників учнили бандерівські сектанти на Україні — за прикладом Гітлера (Рем, Грегор Штрасер). Коли це назвати «сріганичними українськими первинами», то за це вяслення можемо п. Озерському широ подякувати.

Звичайно, кожний політичний рух може брати приклад у інших народів. Це річ нормальна. Але питання — що по-значити? Соціалісти позначають ідеї поступові, гуманні, ідеї демократії і свободи. Пані Озерські (націоналісти) набралися у чужих духа фанатизму, тероризму і диктатури, що розкладають суспільство на ворогуючі секти, готові до братобійства.

П. Озерський хоче вчити українських соціалістів державного розуму:

«Чи є в уяві наших соціалістів, — пише він, — таке поняття, як власна, не клясова національно-державна, рація? Чи вони вже скрізь позбулися своєї сумно-звісної з наших визвольних змагань тези: як не буде України соціалістичної, то хай не буде ніякої?»

І знов же треба трохи «осадити назад» загонистого п. Озерського. Хто мав про-від у державнім будівництві України, як не соціаліст? Імена (Петлюра, І. Мазепа, Л. Ганкевича, Д. Одрини, М. Шаповал, І. Макуха і інші) — все це імена соціалістів. Не будували вони «клясової держави», а Українську Народну Республіку, демократичну державу, де кожному чесному громадянину вільно дихалося. Саме тепер згадуємо, що під листопадом 1918 р. у Львові підготували українські соціалісти. Соціаліст Дмитро Вітовський став на чолі війська, соціа-

ліст Микола Ганкевич написав відоєву, що проголосувала державну незалежність Західної України. В дальшій боротьбі в урядах українських і збройній боротьбі велику частину праці виконали саме соціалісти. Під їх проводом три роки боровся український народ за свою державну незалежність. (1917—1921), і ще й досі традиція цієї боротьби сяє і буде світити для дальших поколінь. А що збудували бандерівці своїм «актом 30 червня 1941 р.» у Львові, проголосивши славу Гітлерові? В першу чергу воїни «зарізали брата» (Сеника і Сіцборського та інших). Чи не «державна рація», гідна наслідування?

Друге: пущена реакцію вигадка, мовляв, українські соціалісти не хочуть іншої України, якщо вона не буде соціалістичною. Для чого повторює п. Озерський цю абсурдну вигадку? Уже не раз доказано в українській поступовій пресі, що таке твердження дав ще «Руслан», реакційна українська газета у Львові 1909 р. (мовляв, як не буде на нашому, то ніякої України не треба!). Такого твердження не висловлював ні-

коли ніодин український соціаліст. Як що цього п. Озерський не знає, значить він неук, і даремно береться писати в газеті. Коли ж він знає правду, і пише свідому брехню, то він-шахрай. Нехай сам вибирає те, що йому подобається...

Мусимо ствердити: багато ми читали всяких напастів, але такої несвісіної демагогії, як бачимо в «Українській Трибуні» та в «Часі», тяжко знайти. Тут бачимо виразно «тупціння за чужими зразками». Ліснін учив своїх товарищів, що, мовляв, у боротьбі з противниками треба відповідною пропагандою викликати у масах «нагір'ї підозріння» (просто сказавши, треба пускати клевету, брехню, всякі наклепи на противника). Гітлер і Гебельс числили, що треба відкинути «фальшиву безстронність» («Фальше Об'єктивітет») і писати все, що стерпить папір, аби пошкодити противникові. Цих методів п. Озерський та його товариші добре навчилися від своїх тоталітарних учителів. Але нехай пам'ятати українську приказку: «Брехнею ввесь світ пройдеш, та назад не вернешся».

Отже — більше знань і правдивості! Без того гниюча рана, що зветься «бандерівщина», може затруті ввесь національний організм.

Байкар Глібів

Леонід Глібів (3. III. 1827—10. 11. 1893), видатний український байкар, народився і прожив дитячі роки на хуторі, серед чудової української природи, між ланами, садами і пасіками, недалеко від Полтави. Квітучі сади, баштани, вітряки, широка степова тиша — все це пізніше було оспіване ним у байках, поезіях та приказках. Хоч переслідуваній царською цензурою за свою творчість, перенісши тяжку недугу очей (трохи не осліп), самітний і незборений, він творить і творить, друкується в українських часописах, досліділ діти читають і люблять дідуся Кенира (псевдонім Л. І. Глібова).

Його байки образні й дотепні, як і твори Євгена Гребінки, переходять із покоління в покоління, виховують і виявляють гарячу любов до простого люду. Мораль його байок, що виліплює з цілої картини, намалюваної в байці, — завжди високогуманна та має актуальній і політично-соціальний характер.

Оригінальність і висока вартість байок Леоніда Глібова ставить його поруч з найбільшими байкарами світу — Ліонідом Емерсоном, Лішамбоді, Фуке. Байкописові Лішамбоді його «Fables populaires» відразу дали й славу й матеріяльне забезпечення. Інакшескладася доля нашого визначного байкаря: переслідуваній царською поліцією, рано втративши дружину. Глібів в переносить тяжкі нестачки, а свою збірку байок він міг побачити лише на 45-му році життя. До самої смерті Глібів слабий, майже сліпий, невтомно працює без ніяких подарунків і пенсій. Правда, українське громадянство потім справило величний похорон свому байкареві.

Але ми, українці, славні тим, що вміємо похоронити!.. Не дивно, отже, що в творах Леоніда Глібова майже завжди домінантним є елегійний смуток, трагічність та іноді й безнадійність. Мова байск Глібова — проста й поважна, до того пересипана щедро діямантами поезії.

Іван МАНИЛО

Лист із Канади

(Пише бувший таборянин Майнц-Кастелю)

13. 10. 1947 р.

Частину здаєш в багаж, а частину береш з собою. Контролю немає ніде ніякого.

Треба йти отримувати речі до праці. Я вже набрав різного інструменту для праці: 20 пилок, скоби, гумові чоботи, 2 пари вовнишників, кінські шкірочки, рукавиці, шапка, папір, пошт. значки, конверти тощо.

За харчі відраховують денно 1 долар 25 центів. За прання 1 долар на місяць.

За жіною немає часу щось порядно зробити, через кожні 2 години дозволяється. За два дні вже не хочеться й дивитися на масне, ні на сололік. Тепер не дивуюсь канадським комуналістам: бо коли людина все мас, — з жиру починає з ума сходити...

Наші хлопці, коли були в Дні-голодні, то кожного дня листи писали до Кастелю, а тепер наїтися і не хоче ні за що братися. Важалі бажаю всім моїм близким та знайомим такої «муки» на весь вік. Бажаю вам всім добраться до всякої лінії до Канади, де є великі незаселені простори. Рядом з нами є шахта, де добували золото, тепер вона не працює за браком робітників. Від порту ми проїхали приблизно тисячу кілометрів, від станиці до станиці по 50—60 кілометрів, а коло станиці 2—3 хати, одна з них готель. Фарм дуже мало, ввесь час ліс, озера, ріки. В озерах дуже багато всякої риби, тільки її відсутність не ловить, тому що нікому вона не потрібна.

А за день можна б на уди наловити декілька пудів. По дорозі ми зустрічали майже на кожній станиці українців, які живуть вже десятки років. Чрез 10 місяців праці я маю право вийти до кожного канадського міста. Шеремет.

На переселенчі теми:

Від бельгійської місії

(Урядово)

Бельгійська акція поселення переміщених осіб (ДП) в Бельгії дала, завдяки підтримці американських влад, ПСР та IPO добре наслідки. Від початку цієї акції, 10 квітня 1947 р., 54 транспорти з 22.000 переселенців і утікачів переступило бельгійську границю. Ця кількість складає приблизно половину всіх тих виселенців, які в цьому році мають бути з американської зони вивезені. З огляду на те, що бельгійський уряд числиється з дальшим великом притягом робітників з Німеччини, він зробить все, щоб переселенців не затримувати довго в таборах.

Як сказано, наслідки масового переселення до Бельгії цілком були успішні. Більшість переселенців обсвоїлась з основними умовами життя і перемогла вже початкові труднощі. Робітники придбали повне довір'я своїх бельгійських колег своєю енергійною працею і добром взаємним порозмінням. Зібрались в Гану, представники переселенців ствердили, що більшість нових робітників, які оселились в Бельгії і приєднуються в шахтах, цілком задоволені своїм новим життям. Всі чинники, які брали участь в цьому переселенні цілком згадні в тому, що перший важкий час випробуванням кожної особи по можливості мусить бути облегчені, доки переселенець дійсно не стане частиною бельгійської людності. Засадою буде, щоб кожен утікач мав ті самі права, як і той чужинець, що за свою спину має консула. IPO тепер намагається таку правну і законну опіку і для утікачів запровадити. А для переведення цього в життя створено тепер в Бельгії новий адміністративний апарат IPO.

В кожній з п'ятьох головних вуглівих округів буде засноване бюро, де новий робітник, в своїй рідній мові, буде мати змогу вияснити та залагодити всі важливі для нього справи. Ці бюро будуть безпосередньо підтримувані бельгійським урядом і, оскільки це буде можливе, всі справи будуть розв'язувати дорогою безпосереднього розгляду.

У випадках потреби, деякі справи будуть скеровані до центрального бюро IPO в Брюсселі, яке матиме право передавати всі справи безпосередньо бельгійському уряду.

Ми переконані, що так більшість непорозумінь буде усунена навіть для тих, які будуть вимагати повороту до Німеччини.

Бельгійський уряд хоче тут ще раз підтвердити, що все, що тільки можна буде зробити, те буде зроблене, щоб житлові умови поселенців і їхніх родин попілшили. Нові робітники дедалі то більше набувають практичного знання, і їхні заробітки де далі підвищуються. Заробіток вже й так перевищує звичайну норму. Бельгійський уряд, так само як IPO, беруть на увагу всі угруповані побажання, які вносять представники нових робітників і ми переконані, що з їхньою допомогою і обопільним порозумінням кожне утруднення може бути перевиден

Приїзд сенаторів із США

Вже виїхала з США група сенаторів, на чолі з сенатором Розеркомбом, до Європи, щоб тут на місці розслідити справу переміщених осіб. По дорозі вони відвідали Папу римського, з яким мали довшу конференцію. Незабаром мають приїхати до Німеччини, з окрема в американську зону, щоб тут оглянути всі тaborи й на місці виробити собі погляд про вартість переміщених осіб.

Від цієї делегації, від її думки у великий мір залежатиме, чи американський сенат прийме постанову про дозвіл на в'їзд до США намічених 400.000 осіб скитаючих. Крім того, до тaborів прїїжджають і приїдитимуть різні інші чужоземні делегації для вивчення скитаючих на місцях.

З цього приводу українські тaborи мусять бути готові їх належно зустріти й якнайкраще показати себе, бо від цього залежатиме й наше дальша доля на чужині. Всі тaborові переселенські управи разом з тaborовими управами й радами та іншими тaborовими організаціями повинні вже розпочати підготову. Зокрема, як радить центральна переселенська управа, треба підготовити таке:

1. Кожен табір мусить на видному місці, у формі статистичних діаграм показати кількість населення за статтю, віком, релігією, фахами тощо.

2. Окремо показати досягнення дотеперішньої тaborової праці. Тут треба показати наші церкви, товариства й організації, театри, хори, кооперативи, майстерні спілки і т. п. Добре було б, щоб кожна організація, зокрема жіночі майстерні, приготувала виставки своїх праць, а дотеперішні досягнення показали ще й діаграмами, зразковими альбомами, не забуваючи про мистецьке оформлення.

3. Наукові й культурні установи повинні приготувати куток — виставу українознавства, щоб чужинці хоч так могли повнимоюстю знати нашу культуру і наукою. Добре було б мати деякі праці про нашу історію, побут, культуру чи науку в англійській мові й іх чужинців — делегатам при нагоді відвідин тaborу вручити.

4. Кожний табір повинен заздалегіть приготувати чи підібрати кадри інтелектуальних перекладачів, які разом із проводом тaborу вірно і розумно інформувати б чужинців про наше життя і бажання.

5. Показати статистично і діаграмами, скільки вже виїхали наших людей на

роботи поза межі Німеччини, а скільки працює на місці.

6. Показати, скільки в тaborі лідей, що мають «афідавіти» або «чєрміти» до Канади) і чекають на в'їзд.

7. Не допускати до того, щоб хтонебудь жалівся делегації на харчеві чи житлові умови, бо це кидало б на нас тінь духової вбогості. На такі хиби можна жалітися до I.P.O. Врешті кожний чужинець, що звик до вигідного і свободного життя, сам найкраще оцінить наше становище.

8. Всі матеріали, які характеризують роботу тaborу чи тaborovих організацій, повинні бути писані коротко, ділово і перекладені на добру англійську мову та розмежовані на цільостилі або друком.

9. Самозрозуміло, що в тaborі й всіх домівках установ і організацій повинна бути бездоганна чистота і лад.

10. До цієї роботи притягти всіх українців, зокрема провідні одиниці без огляду на релігійну чи партійну приналежність, бо тут ідея про добре ім'я цілого української еміграції, а не якось однієї групи та партії.

Отже берімся до впорядкування всіх цих справ, щоб при приїзді американських сенаторів ми не соромилися за А. К. Р.

ХАРЧОВИЙ ПРИДІЛ НА 108 ПЕРІОД

Великою і прикрою несподіванкою на цей період було рішення міністерства харчування зменшити приділ жиру з 150 гр. на 50 гр. Є надія, що це рішення буде відкликане. Теж саме мається з приділом молока. Молока припадає лише 1 літр на цілий місяць.

Діти і молодь від 1—20 років одержать як додаток на свята 250 гр. цукру або солодощів. Видаватиметься це на відтинки ц-710, карти 12—15, 22—25, 32—35 і 42—45 з минулого періоду. Приділ цей можна викупити від 6—12 листопада в кожній відповідній крамниці, з тим що купець мусить на приділовій картці дати свою печатку.

В звязку з реєструванням на рибу (маринади) люди сподіваються одержати окремий додаток. З твої причини повідомляють, що реєстрацію переведено лише з метою розподілу контингенту рибних продуктів для купців а видаватиметься на рибні відтишки харчових карток. Кількість і якість риби залежна теж від загального приділу крамницям. Особи незареєстровані можуть одержати товар в кожній крамниці, де остався товар.

Для унормування праць шевських майстерень заведені спеціальні картки для направи обуви. Картки ці видає харчовий відділ разом з харчовими

картиками. Хто ще не одержав, має вибрати у своїх харчових урядах. Картки ці належить зареєструвати у шевській майстерні, де останець одна половина. другу належить заховати. Реєстрація починається від 10-го кінця місяця ц. р. Направки приймаються тільки на підставі цих карток. У випадку зміни мешкання треба в майстерні вибрести свою картотеку і перенести до другої майстерні. Особи, що можуть самі себе обслугувати, повинні звернути картки у Віршфтсміст — Авгсбург — місто, Фурштр. 11.

З ЛИСТІВКОЮ ДО РЕДАКЦІЇ

Від об'єднання Білоруських письменників «Шипшина» ми одержали наступного листа:

Біларуска Літературне Згуртаваньне «Шипшина» виказує свої глибокі жаль з прычыны съмерці на чужыне выданага украінскага паэта

ЮРІЯ КЛЕНА

«Шипшина» виказує свае брацкае спачуванье украінскім паэтам і пісменнікам з прычыны іхнае цяжкае і бялоючае сграты.

Мы, беларускія песьняры, жалубна скілем свае голавы перед съежай магілай украінскага песьняра.

«Шипшина»

ПОДЯКА

Глибоко зворушена співчуттям і участю нашого громадянства та увагою до горя, яке нас спіткало, висловлюю своїм іменем та іменем дітей найциркульшу подяку всім інституціям установам, приятелям та всім учасникам похорону Юрія Клены.

Дружина
Зінаїда Клен

Вже вийшов
довго очікуваний
педагогічно-методичний журнал
„Українська Школа“

як місячний додаток до «Нашого Життя»
Формат 8°, 16 стор.

Містить він цікаві статті на теми: виховання й навчання, шкільне, позашкільне та батьківське виховання, організація шкільництва, світоглядові питання, станові учительські справи, огляд актуальних педагогічних проблем у всіх краях, огляд педагогічної літератури і підручників, дискусії тощо.

Замовляти на адресу: проф. В. Чередарчук, Авгсбург, Сомме-Касерне, бльок IV/65. Ціна 1, числа 2 нім. марки.

Кожний добрий учитель і добрий батько та мати повинні передплачувати цей педагогічний журнал.

**Передплачуите і читайте український демократичний тижневик
«НАШЕ ЖИТТЯ»**

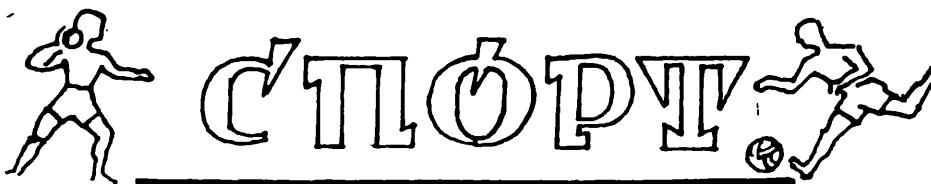
Подорож до Кам'янця

Після кіївської трагедії, коли галицько-на/дніпрянське військо так несподівано відступило з Києва, віддавши його денікінцям, українське громадянство декілька днів не могло заспокоїтись. Ходили по місту різні версії інколи й кілька про подобні цієї події, а всі вони разом сіяли якийсь розпач, зневір'я і невідому тугу. Вибух ненависті до цілого російського суспільства засліпляв і розум, і серце. Багато і старих, і молодих зірвались з своїх місць і пішли на той бік фронту, щоб стати там до діла, довідатися про дійсний стан справи чи хоч просто втекти від тієї нестерпної дійності, яку розвела у Києві та на Лівобережжі денікінська війська.

Безпорадні були й керівні кола українського громадянства як також і «Комітет Громадських Організацій», що повстал в день приходу українського війська.

Треба було комусь піти в той бік, дійти до самого центру, розвідати все, аж до настроїв і, переказавши по можливості об'єктивно всі пляни та настрої Києва, вернутися якнайшвидше назад. Таких, що з Києва їхали, було багато, а таких, що потім вернулись назад хотіли, не було.

(Далі буде.)

З Українського СПОРТУ

Футбол

УСТ. Беркут-Новий Ульм здобув перехідний кубок в сімковому білоруському турнірі. 8. 11. відбувався в Авгсбурзі сімковий білоруський футбольний турнір за перехідний кубок. До змагань зголосилося було 7 дружин, а прибуло тільки 5, а саме: «Беркут»-Новий Ульм, Дніпро-Корнберг; Дніпро-Байройт; Лев-Міттенвальд та Чорногора-Авгсбург. Не прибули: Січ-Регенсбург і Дністер-Цуффенгаузен; Несподіванко турніру була дружина Беркут-Новий Ульм, яка здобувала перше місце і кубок. Дружина має двох, добрих і небезпечних нападників, Макарова і Банаха, які в великий мір спричалися до перемоги Беркута. Лев-Міттенвальд — оборонець куба, цим разом грає слабо, ба навіть з невідомих причин покинув грище. не довівши змагань до кінця. Дніпро-Корнберг — дружина добра і вирівняна, наша порада по одноком працям: більше опанування і менше вигукування на гриці. «Дніпро»-Байройт спочатку захопив кубок, але в кінцевих змаганнях заломився. Чорногора так, як і в попередніх змаганнях, переживав кризу.

Поодинокі результати: Чорногора-Байройт 1:2; Беркут-Корнберг 3:2; Беркут-Чорногора 4:1; Лев-Байройт 0:1; Чорногора-Корнберг 1:1; Лев-Корнберг 2:2; Байройт-Беркут 1:2; Байройт-Корнберг 0:2; Перше місце і перехідний кубок здобув Беркут-Новий Ульм; 2. Дніпро-Корнберг; 3. Дніпро-Байройт; 4. Чорногора-Авгсбург; і 5. Лев-Міттенвальд — який недогра в двох змагань до кінця.

СПОРТ У ПОЛЬЩІ

* Футбольні змагання між Англією і Голяндією закінчилися ремісом 2:2.

* До олімпійського футбольного турніру в Лондоні зголосилися вже 28 держав.

* Советський майстер в підіманні тягарів Новак установив новий світовий рекорд підіманючи обіруч, 141 кг. Новак поправив світовий рекорд на 1 кг, який належав американцеві Йону Девіс. Новак в цьому році осiąгнув вже сьомий найліпший всітовий вислід.

* Голяндська рекордсменка в плаванні Ніл ван Вліст установила на 400 м. в плаванні на плечах новий світовий рекорд, пропливши за 5:58,6 мін.

СПОРТ У ПОЛЬЩІ

«Роботнік» подає, що недільні змагання за вход до польської державної ліги РКУ (Сосновець) — АКС (Хожув) закінчилися авантурою зі сторони зфанатизованих прихильників змагань клюбу. Вони, після закінчення змагань хотіли побити суддю змагань та гравців хожевського АКС-у. В сосновецькім шпиталі перебував близько 60 осіб. Збито одного поліцая, а трох інших дуже поранено. Всі гідранти сосновецької пожежної сторожі, яка старалася заспокоїти бунтівників водою, були понищені розбурханою публікою.

Л. ЧИКАЛЕНКО

Осінь 1919 року

(Уривок споминів)

Стовп здригнувся і тихо-тихо похилився у протилежний бік, повисши на дротах напінтих як струни. Гармата спинилася, якось чудно хрякнувши, а коні самі вже, обривши посторонки, понеслись далі до Бесарабки. Якось місно стало від цього постійного лету здичавілих коней та від озвірілих облич людей, і почуття сорому залило мені обличчя. Тоді швидко-швидко підіглаючи інколи, пішов я назустріч тривожним згукам, в бік Царського майдану до Думи.

На розі Хрестатика та Прорізної вулиці наткнувся на сумну сцену. Сєреднього віку козак, підстаршина очевидно, зібрав коло себе, як квочка курчат, зовсім молоденців дітей-козаків. Це була, коли не помилляюсь, частина полку ім Мазепи. Хлопчики перелякані, як діти і наче слухалися наказу, але нічого з того не виходило: тільки надходили до Хрестатику, як зразу подавалися назад, невідважуючись виступити під кулі, що свистіли десь

блізько над головою... І знову сором обхопив мене і гірке почуття образі, за когось. Зло брало і жалко-було переляканіх дітей